

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Bijlage	Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
2		A Groenink	02 juli 2024

Onderwerp
 Meicirculaire 2024 gemeentefonds

Geachte leden van de raad,

De meicirculaire 2024 van het gemeentefonds is gepubliceerd. Gemeenten ontvangen van het Rijk op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota.

Wij informeren u in deze raadsbrief over de financiële effecten en andere belangrijke onderwerpen uit de meicirculaire.

Financiële effecten

Om de financiële effecten te bepalen wordt de meicirculaire 2024 vergeleken met de decembercirculaire 2023. Het bruto effect van de meicirculaire geeft het verschil weer van de hoogte van de gemeentefondsuitkering ten opzichte van de decembercirculaire 2023. Bij het netto effect wordt rekening gehouden met reserveringen, zoals taakmutaties en stelposten voor loon- en prijscompensatie. Het begrotingssaldo in de begroting en meerjarenraming wordt bijgesteld met het netto effect.

In de bijlage bij deze raadsbrief is een overzicht van de reserveringen opgenomen met een korte toelichting op de belangrijkste posten.

	2024	2025	2026	2027	2028
Gemeentefonds decembercirculaire 2023	218.811	228.498	217.680	226.120	232.962
Gemeentefonds meicirculaire 2024	222.230	227.425	219.361	226.835	233.733
Bruto effect meicirculaire 2024	-3.419	1.073	-1.681	-715	-771
	voordeel	nadeel	voordeel	voordeel	voordeel
<i>Correctie opgenomen taakstelling extra besparing Rijk jeugdhulp</i>	<i>0</i>	<i>2.895</i>			
<i>Totaal reserveringen gemeentefonds</i>	<i>3.229</i>	<i>2.556</i>	<i>2.633</i>	<i>2.623</i>	<i>2.661</i>
<i>Totaal reserveringen overig</i>	<i>0</i>	<i>-3.589</i>	<i>-5.353</i>	<i>-1.073</i>	<i>-930</i>
Netto effect meicirculaire 2024	-190	2.935	-4.401	835	960
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	nadeel

Bedragen x 1.000 euro

Bruto effect

Het gemeentefonds neemt door de meicirculaire in 2024 toe met 3,4 miljoen euro ten opzichte van de decembercirculaire 2023. Dit wordt met name veroorzaakt door een aantal taakmutaties. In 2025 neemt de uitkering uit het gemeentefonds incidenteel af met 1,1 miljoen euro. Dit wordt met name veroorzaakt door het besluit van het Rijk om gemeenten voor 2025 incidenteel te korten met 675 miljoen euro. Dit betekent voor Almelo een incidenteel nadelig effect van 3,3 miljoen euro. De toezichthouder heeft aangegeven dat gemeenten, bij het opstellen van hun begroting 2025, deze korting als incidenteel mogen beschouwen. Dit heeft daarom geen effect op het structurele begrotingssaldo 2025. Daarnaast heeft het Rijk voor 2025 de geraamde extra besparing op Jeugd laten vervallen omdat de maatregelen die tot besparing moeten leiden nog niet zijn gerealiseerd. Voor Almelo betekent dit een verbetering van 2,9 miljoen euro. Dit heeft echter geen effect op het begrotingssaldo omdat wij in onze begroting al rekening hebben gehouden met deze besparing. Voor het jaar 2026 neemt het gemeentefonds toe met 1,7 miljoen euro en vanaf 2027 met ruim 0,7 miljoen euro. De toename vanaf 2026 wordt grotendeels veroorzaakt door de afschaffing van de verdere oploop van de opschalingskorting.

Nieuwe financieringssysteem

De groei van het gemeentefonds wordt met name vanaf 2026 sterk getemperd door de nieuwe financieringssysteem die het Rijk heeft ingevoerd vanaf 2022. Hierover bent u geïnformeerd in de raadsinformatiebrief over de septembercirculaire 2022. ([RAAD-7409](#)). Het Rijk heeft de jaarlijkse groei van het gemeentefonds (het accres) uitgesplitst in een volumedeel en een prijsdeel.

Volumedeel

Het volumedeel wordt gekoppeld aan de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). Deze maatregel zou echter pas vanaf 2027 worden ingevoerd. In de meicirculaire 2024 is de invoering van de nieuwe financieringssysteem vervroegd van 2027 naar 2024. Hierdoor is het volume accres voor de jaren 2024 en 2025 lager dan in de septembercirculaire 2023, maar vanaf 2026 en verder hoger.

Prijsdeel

Het prijsdeel werd voorheen gebaseerd op de macro-economische cijfers van het Centraal Economisch Plan (CEP). Vanaf 2024 wordt het prijsdeel gebaseerd op de prijs bruto binnenlands product (pbbp). Deze index is lager dan de CEP waardoor er ten opzichte van de septembercirculaire 2023 een neerwaartse bijstelling heeft plaatsgevonden.

In de meicirculaire 2024 wordt het nadelige effect van de nieuwe financieringssysteem voor 2024 voor een groot deel gecompenseerd. Vanaf 2025 vindt slechts gedeeltelijke compensatie plaats waardoor de accresontwikkeling vanaf 2025 nadelig is indien het schrappen van de opschalingskorting buiten beschouwing wordt gelaten.

Netto effect

Het begrotingssaldo verbetert in 2024 met 0,2 miljoen euro, maar verslechtert in 2025 met 2,9 miljoen euro. In 2026 is er een verbetering van 4,4 miljoen euro. Met name door lagere prijscompensatie is de groei van het gemeentefonds vanaf 2027 niet meer voldoende om de reservering voor loon- en prijscompensatie bij te houden. Hierdoor verslechtert het begrotingssaldo van 0,8 miljoen euro in 2027 naar 1,0 miljoen euro vanaf 2028.

In onze begroting hebben wij rekening gehouden met de extra besparing op jeugdzorg van 2,9 miljoen euro. Zoals eerder in deze brief vermeld, heeft het Rijk deze besparing voor 2025 laten vervallen. Dit bedrag dient daarom gecorrigeerd te worden in het overzicht.

Bijlage: reserveringen meicirculaire 2024

In de tabel hieronder worden de reserveringen in de meicirculaire weergegeven. De grootste reserveringen worden kort toegelicht. In hoeverre deze middelen dienen te worden ingezet wordt betrokken bij de begroting 2025.

	2024	2025	2026	2027	2028
I <u>Taakmutaties</u>					
Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	244	265	265	280	295
II <u>Mutaties Integratie - en decentralisatie uitkeringen</u>					
Maatschappelijke begeleiding (DU)	7	0	0	0	0
Bodembescherming (DU)	344	344	344	344	344
Einde lening inburgeringsplichtig (DU)	3	0	0	0	0
Uitvoeringskosten Omgevingswet	245	0	0	0	0
Nationaal actieplan dakloosheid	431	431	431	431	431
Beschermd wonen	774	775	775	775	775
Participatie	1.181	741	818	793	816
Totaal reserveringen gemeentefonds	3.229	2.556	2.633	2.623	2.661

	2024	2025	2026	2027	2028
III <u>Overige reserveringen</u>					
Loon- en prijscompensatie	0	-3.589	-5.353	-1.073	-930
Totaal reserveringen overig	0	-3.589	-5.353	-1.073	-930

Bedragen x 1.000 euro

Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden

Vanuit de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden, is voor 2023 incidenteel 40 miljoen euro beschikbaar gesteld aan gemeenten voor betere dienstverlening op het gebied van armoede en schulden. In de meicirculaire 2024 zijn deze middelen structureel aan het gemeentefonds toegevoegd.

Bodembescherming

Voor de uitvoering van de Wet bodembescherming worden de middelen die in 2023 incidenteel beschikbaar zijn gesteld, gecontinueerd voor de periode 2024 tot en met 2030.

Uitvoeringskosten Omgevingswet

Voor de transitie naar de Omgevingswet is voor 2024 71,5 miljoen euro beschikbaar gesteld. Het Rijk heeft voor 2025 nog 80 miljoen euro gereserveerd. Deze middelen zullen naar verwachting in een volgende circulaire worden toegevoegd aan het gemeentefonds.

Nationaal actieplan dakloosheid

In 2023 hebben centrumgemeenten maatschappelijke opvang en beschermd wonen vanuit het Nationaal Actieplan Dakloosheid incidenteel middelen ontvangen. Deze middelen worden vanaf 2024 structureel.

Beschermd wonen

De omvang van de integratie-uitkering Beschermd wonen stijgt als gevolg van volume- en prijsaanpassingen.

Participatie

De omvang van de integratie-uitkering participatie wijzigt als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2024.

Bijlage opbouw bruto-effect

	2024	2025	2026	2027	2028
Accresontwikkeling - volume (bbp)	1.438	2.027	-3.858	-3.846	-3.896
Accresontwikkeling - loon- en prijs (prijs bbp)	2.473	5.690	6.671	6.990	6.776
Incidentele compensatie gewijzigde bbp-indexatie	-3.451	-3.113	-641	-519	-409
Schrappen oploop opschalingskorting	0	0	-3.203	-3.200	-3.204
Ontwikkeling uitkeringsfactor & -basis en WOZ-waarden	337	1.983	2.024	2.536	2.740
Plafond BCF	-1.021				
Besparingsverlies Jeugd	0	-2.880	0	0	0
Overige en afronding	34	-78	-41	-53	-117
Reserveringen gemeentefonds	-3.229	-2.556	-2.633	-2.623	-2.661
Totaal bruto effect meicirculaire 2024	-3.419	1.073	-1.681	-715	-771

Bedragen x 1.000 euro, -/- = voordeel/baten, += nadeel/lasten